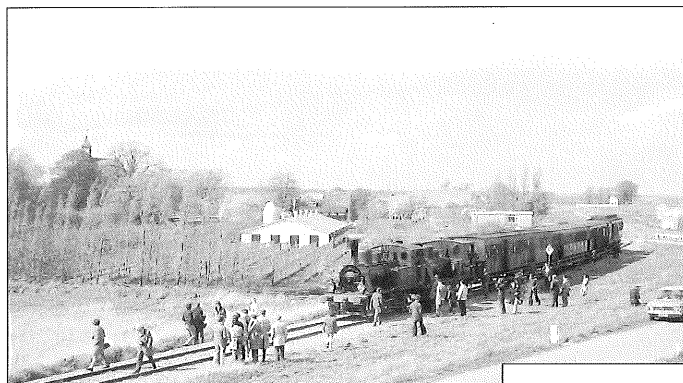

De Spoorweg-Maatschappij 'Zuid Beveland' (4)

In vorige afleveringen kwamen het ontstaan van de SZB, de opening van haar lijnen op Zuid-Beveland, de reizigers- en de goederendienst, de gebeurtenissen in de oorlogsjaren, alsmede de definitieve opheffing van het reizigersvervoer aan de orde. Ditmaal is vooral de opheffing van de ringlijn het onderwerp van bespreking.

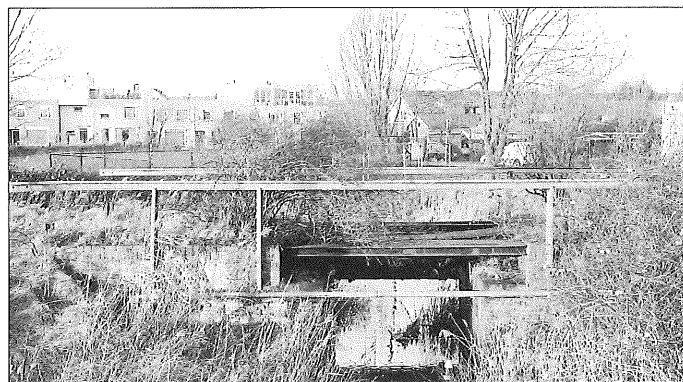
Uit Lewedorp gingen de bieten naar Goes met de dagelijkse trein voor de bediening van de laad- en losplaats, terwijl ze uit 's Heer Arendskerke met een extra trein werden opgehaald. Voorts reed er nog een aparte trein vanuit Goes tot Rilland-Bath om de wagens bieten van de tussenstations op te halen. Vanaf Woensdrecht gingen de bieten weer met de goederentrein van de normale dienstregeling. De wagens met bieten, die niet van de ringlijn kwamen, hadden voor- namelijk Roosendaal als bestemming. In

Bij de eerste ritten van de 'Stoomtram Goes - Borsele' (SGB) werd gebruik gemaakt van de locomotieven 1 (Wittouck) en 2 (Dina). De trein staat stil in Hoedekenskerke. Foto: Marius Broos, 5 mei 1973.

De jaarlijkse bietencampagne

Rond 1960 was het vervoer van suikerbieten al verminderd. Nog steeds reed er op de ringlijn elke werkdag een goederentrein met een locomotief serie NS 2400 van Goes via Hoedekenskerke en 's Heer Arendskerke weer naar Goes. Tijdens de campagne gingen in tegenstelling tot voorheen de wagens met bieten voor de fabriek in Roosendaal (VCS) met deze trein mee. Slechts de wagens voor de fabriek in Breda (CSM) werden nog met een aparte trein opgehaald. Daarbij werd de ringlijn in tegengestelde richting bereiden.

Tot in mei 2002 lag er ter hoogte van het huidige werkplaats van de SGB (de voormalige motorrijtuigenloods van de SZB) nog een bruggetje in de voormalige lijn Goes - Wolphaartsdijkse Veer. Dat het er nog zo lang lag, kwam omdat het eerste stuk van dit in 1942 opgebroken lijntje in gebruik bleef als uithaalspoor voor de laad- en losweg ten westen van het station. Bovendien werd het in 1967 opgenomen in een nieuw aangelegde 'stamlijn' van een gemeentelijk industrieterrein. Deze spooransluiting verdween omstreeks 1984. Foto: Marius Broos, 19 januari 2002.

gestort. Op de laadplaats stond een kraan, die de vier punten van het net vastpakte, het net daarna boven de wagen bracht en dan twee van de vier punten losliet, zodat de lading van de kar in de wagen van het spoor terecht kwam.

Opheffing goederendienst

In de jaren zestig ging het vervoer van suikerbieten uit Zeeland langzamerhand teniet. Het werd immers voor de boeren goedkoper en gemakkelijker om de steeds groter wordende vrachtauto in te schakelen voor een rechtstreeks vervoer van de bieten naar de suikerfabrieken in Roosendaal, Breda of Zevenbergen. Na de campagne van 1964 vertrokken er geen bieten meer per trein vanaf Rilland-Bath, Krabbendijke en Oostdijk. Slechts vanuit Goes bleef het vervoer nog enige jaren gehandhaafd. In 1968 werden uit Zeeland nog ruim 40.000 ton bieten per trein vervoerd. Het was echter niet meer rendabel. Uiteindelijk werd dit vervoer op 1 december 1971

Het stationsgebouw van Nisse is nog steeds in gebruik als woonhuis. Foto: Marius Broos, 5 mei 1973.

geheel gestaakt. Inmiddels waren ook de rails en dwarsliggers van de ringlijn in de Zak van Zuid-Beveland in een steeds slechtere toestand geraakt, zodat aan algehele sluiting van de laad- en losplaatsen (vanaf 's Heer Arendskerke) Heinkenszand, Nieuwe Kraaijertpolder, 's-Heerenhoek, Borsseledijk, Borssele, Driewegen-Ovezande, Ellewoutsdijk, Oudelande, Baarland, Hoedekenskerke, Kwadendamme, Nisse, 's-Gravenpolder - 's-Heer Abtskerke en Bosscheweg niet langer viel te ontkomen. De contractanten kregen toen alle hun ontslag. Overigens had er in maart 1971 nog een 'Sukerpee-Expres' door Zuid-Beveland gereden. Ter gelegenheid van het 31e lustrum van de 'Zeeuwse Studentenvereniging' uit Leiden reed namelijk een diesellocomotief van de serie NS 24/2500 met rijtuig B 5233 van Goes tot Goes over Hoedekenskerke en 's Heer Arendskerke.

geheel gestaakt. Inmiddels waren ook de rails en dwarsliggers van de ringlijn in de Zak van Zuid-Beveland in een steeds slechtere toestand geraakt, zodat aan algehele sluiting van de laad- en losplaatsen (vanaf 's Heer Arendskerke) Heinkenszand, Nieuwe Kraaijertpolder, 's-Heerenhoek, Borsseledijk, Borssele, Driewegen-Ovezande, Ellewoutsdijk, Oudelande, Baarland, Hoedekenskerke, Kwadendamme, Nisse, 's-Gravenpolder - 's-Heer Abtskerke en Bosscheweg niet langer viel te ontkomen. De contractanten kregen toen alle hun ontslag. Overigens had er in maart 1971 nog een 'Sukerpee-Expres' door Zuid-Beveland gereden. Ter gelegenheid van het 31e lustrum van de 'Zeeuwse Studentenvereniging' uit Leiden reed namelijk een diesellocomotief van de serie NS 24/2500 met rijtuig B 5233 van Goes tot Goes over Hoedekenskerke en 's Heer Arendskerke.

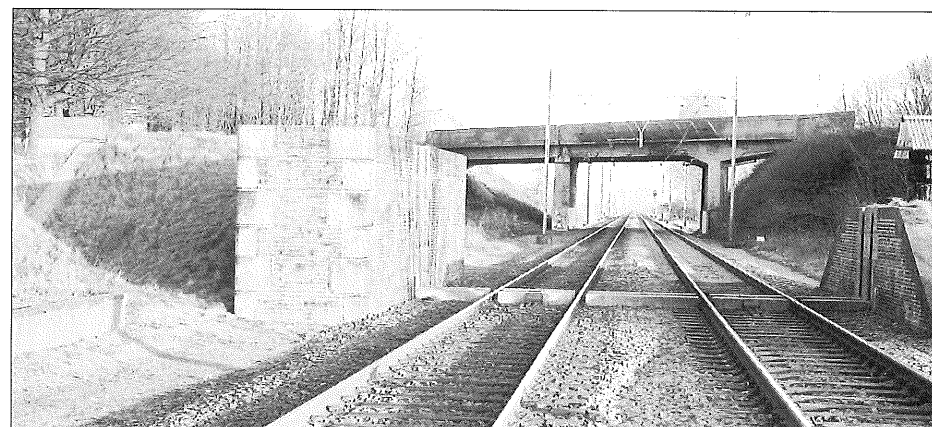
Het stationsgebouw van Wolphaartsdijkse Veer is heden ten dage in gebruik voor activiteiten op een camping. Foto: Marius Broos, 19 januari 2002.

De ringlijn in stukken

De ringlijn werd al vrij gauw in stukken gekapt. Slechts het eerste gedeelte van de lijn tot voorbij Nieuwdorp was in 1966 opgenomen in het in dat jaar geopende raccordement naar de Sloehaven. De in 1971 tot stand

gekomen 'Stoomtram Goes - Borsele' (SGB, later 'Stoomtrein Goes - Borsele') nam het traject vanuit Goes tot aan Oudelande een jaar later in gebruik. Het restant tussen Oudelande en Nieuwdorp werd niet lang daarna opgebroken. Inmiddels wordt het traject Hoedekenskerke en Oudelande ook al jarenlang niet meer bereiden. Voor de reizigers van de SGB is er immers in Oudelande niet veel te beleven en in Hoedekenskerke des te meer, zeker na het aanleggen van enige recreatieve voorzieningen.

Marius C.J. Broos, september 2005.

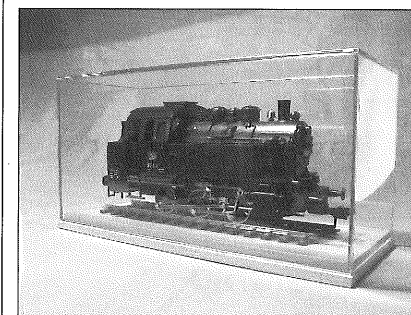
Naast de dijkcoupure in de lijn Roosendaal - Vlissingen bij 's Heer Arendskerke werd er in 1927 nog een aangelegd voor de lijn naar Wolphaartsdijkse Veer. Volgestort met zand is deze coupure tot op de dag van vandaag nog zichtbaar. Foto: Marius Broos, 19 januari 2002.

Informatie Vitrine-boxen

Het is mogelijk om in het bezit te komen van een prachtige vitrinebox waarin u uw collectie kunt tentoonstellen. In een box staat uw model stofvrij en hoeft dus niet regelmatig schoon-gemaakt te worden (met alle beschadigingsrisico's van dien). Deze box is geheel van geslepen glas gemaakt.

Ook bestaat er een uitvoering met aan de achterzijde een spiegel, waardoor het model aan beide kanten te bewonderen is. Tevens is er de mogelijkheid om de box uit te laten voeren in ACRYLAAT. De boxen zijn in diverse modellen en maten te leveren. Ze zijn op onze beurzen te bestellen. Of via ons huisadres. Dit dient dan wel schriftelijk dient te gebeuren. De levertijd bedraagt 1 maand. Vitrine-boxen worden niet per post verzonden, dit vanwege een te hoog breukrisico en te hoge verpakingskosten. Wel bestaat de mogelijkheid om, tegen vergoeding, uw bestelling thuis te laten bezorgen. **Voor verdere informatie kunt u altijd contact opnemen met:**

G.J. van 't Veen
's Heer Hendrikskinderdijk 64
4461 DX Goes
Tel: 0113-220493
e-mail: ztmr@zeelandnet.nl

BEURSAGENDA 2005

Stichting Trein model ruilbeurzen

19 NOVEMBER

congrescentrum
"De Stenge"
Stengeplein 1
Heinkenszand (bij Goes)

BEURZEN OPEN:
10.00 - 15.30 UUR

INFORMATIE : 0113 - 220493

BEURSAGENDA 2006

Stichting Trein model ruilbeurzen

14 JANUARI

11 MAART

23 SEPTEMBER

18 NOVEMBER

congrescentrum
"De Stenge"
Stengeplein 1
Heinkenszand (bij Goes)

Voldoende gratis parkeren

BEURZEN OPEN:
10.00-15.30 UUR

INFORMATIE: 0113-220493

modelspoorders kopen
hun treinen bij...

speelgoedsspecialist

TOP 1
TOYS **VISSER**

Ruim assortiment,
lage prijzen,
goede service...

Lange Kerkstraat 2-6 Goes
0113 - 21 65 57
www.vissertoys.nl

Nederlands grootste MODELBOUWSHOW

18 EN 19 FEBRUARI 2006

MET CA. 650 DEELNEMERS OP 10.000 M2 IN 2 HALLEN

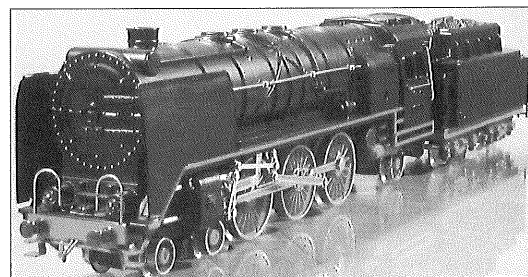
- Radiografisch bestuurbare trucks, auto's en racewagens
- Bassin met modelboten
- Vliegtuigen
- Modelspoorbanen
- Publieks- behendigheidswedstrijden
- Minikermis
- Modelstoom
- Houtbouw, poppenhuizen, kartonbouw etc.

Toegangsprijs: € 7,00 p.p. en € 3,50 kinderen tot 12 jaar.
Openingstijden: 10.00 - 18.00 uur

Info: Zeelandhallen Goes, tel. (0113) 22 10 20
J. van 't Veen, tel. (0113) 22 04 93

www.zeelandhallen.nl
zeelandhallen goes

Big Boys Train Shop Bergen op Zoom

De Trein Speciaalzaak.

Officieel dealer van Märklin, Trix,
Miniclub, Minitrix, Fleischmann, Picollo,
LGB, en Digitaal. Faller en Bush scenery etc.

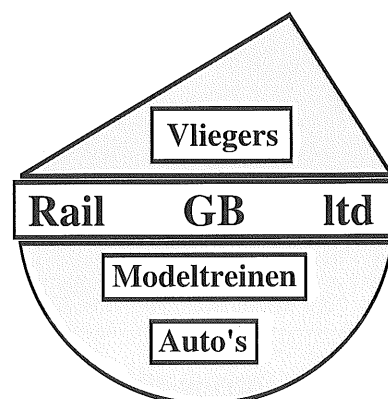
Gespecialiseerd in verzamelateriaal.

Als klap op de vuurpijl
verkoppen wij de noviteiten voor het van
de bovengenoemde merken aan
af fabrieksprijzen bij reservering.

U kunt ons vinden in de
Lievrouwestraat 23
4611 JJ Bergen op Zoom
Tel.: 0164-250848

Website: www.treintjes.nl

Wij zien Uw bezoek met belangstelling tegemoet,
Karin Jeroen en Rene

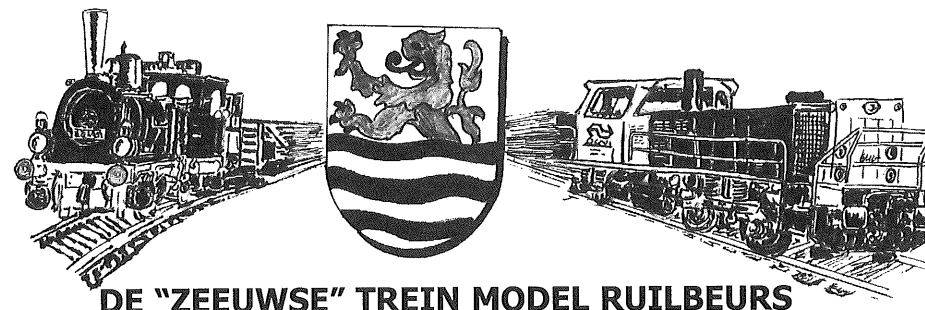
voor een goede gebruikte trein
in alle spoorbreedtes
ook toebehoren
Wij kopen en verkopen uw treinen
Tevens taxatie

Info: Rail GB Ltd. Dorpsstraat 124
2992 BE Barendrecht
Tel. 0180 - 617795 / Fax 0180 - 617795
Mobiel 06-53550649
Info: www.railgbtld.nl
W.J. Domenie

De Zuid-Wester Rail Koerier

12^e jaargang nr. 1 september 2005 ©

Uitgave: Stichting Trein Model Ruilbeurzen

DE "ZEEUWSE" TREIN MODEL RUILBEURZ

's-Heer Hendrikskinderdijk 64
4461 DX Goes
e-mail: zmr@zeelandnet.nl

K.v.K. Middelburg 41114803

Ruilbeurzen:

Onze ruilbeurzen worden
gehouden in het congres-
centrum "De Stenge" te
Heinkensand. Dit congres-
centrum biedt ruimte voor vele
kraampjes. Het is dan ook
vanzelfsprekend dat u er vrijwel
alles vindt op modeltrein gebied
en wat daar bij behoort. Ook
aanbiedingen van tweede-
hands materiaal zijn zeker de
moeite waard; vaak komt u er
dingen tegen waarnaar u al
tijden loopt te zoeken!

Naast de mogelijkheid tot
aanschaf van modeltreinspullen
kunt u onder het genot van een
consumptie even
uitblazen en videofilms bekijken
van (bijzondere) treinen. Deze
voor u interessante Nederlands-
talige videofilms kunt u ook bij
ons bestellen. Daarnaast kunt u
zeker ook een informatief
gesprek voeren met een
mede hobbyist en ervaringen
uitwisselen.

Op deze beurzen staat een
TESTAFEL van onze stichting
gratis tot uw beschikking.
Hier kunt u uw net verworven
locomotief, rijtuigen, wagons
of treinstel even uittesten.
Mocht u zelf materieel willen
verkoppen dan bestaat de
mogelijkheid een tafel
gedurende de beurs te huren.

Geachte lezer,

Voor u ligt de nieuwe Zuid - Wester Railkoerier, de officiële uitgave
van de Stichting Trein Model Ruilbeurzen, treinmodelbouw. Met een
paar woorden kunnen we het doel van onze stichting omschrijven.
Namelijk het stimuleren van de treinmodelbouw in al zijn facetten!
Dit doen wij door het organiseren van ruilbeurzen en tentoonstel-
lingen op het gehele gebied dat met de modelspoorhobby
samenhangt. We bemiddelen bij aan- en verkoop van
modelspoor materiaal en staan de modelspoorhobbyist met
vakkundige adviezen terzijde.

Lange winteravonden?

De zomer loopt alweer op zijn eind.
Herfst, storm, regen en lange donkere
winteravonden staan weer voor de
deur. Voor velen betekenen de
komende lange, donkere avonden
eindelijk weer tijd voor de hobby!
Ideeën opgedaan in de zomer kunnen
omgezet worden in de praktijk.
Materiaal verzamelen en aan de slag.
Elke rechtgeaarde hobbyist weet dat je
niet snel uitgebouwd raakt. Heel vaak
wordt er toch weer iets veranderd,
omdat het op die manier veel beter tot
zijn recht komt. Huizen bouwen, straten
leggen, uw eigen modelwereld
creëren... Kortom, de komende herfst
en winterperiode zijn bijzonder geschikt
om uw modelbaan stukje bij beetje te
verwezenlijken en uw droom te realis-

eren. Onze ruilbeurzen zijn er voor
om u daarbij met raad en daad bij
te staan en u te voorzien van het
benodigde materiaal tegen een
schappelijke prijs.

U bent dan ook altijd welkom bij
onze modeltreinruilbeurzen
in 'de Stenge' te Heinkensand.

Dhr. M. Broos is onze vaste schrijver
van stukjes over lang vervlogen
tijden in de treingeschiedenis.
In de volgende uitgave schrijft hij
over de Spoorwegmaatschappij
"Zuid-Beveland Deel 5". Mocht u
zelf in het bezit zijn van foto's van
genoemde spoorwegmaatschappij
of de daaraan verbonden locaties
zouden wij materiaal zeer op prijs
stellen.

In Memoriam

Op 14 november 2004 is Jan Ras overleden.

Dat hij mag rusten in vrede.

Met Jan verliest de Stichting één van de grondleggers en trouwe deelnemer van onze ruilbeurs.

Wij zullen hem missen.

TIP

Knip de agenda die achter in
de krant zit uit en geef deze
een goede plaats zodat u altijd
weet waar en wanneer u ons
kunt vinden.